

15 juni 2023

De leraar-specialist. Zijn we niet allemaal specialist in ons vak?

Sinds de bekendmaking dat scholen van zowel het basis- als het secundair onderwijs vanaf volgend schooljaar 'leraar-specialisten' kunnen aanstellen reageren collega's verontwaardigd. Zijn wij leraren in het basisonderwijs niet allemaal specialist in ons vak? Dat is ook onze reactie. We proberen het een en ander uit te klaren.

In een zoveelste poging om het lerarentekort aan te pakken, het huidige lerarenkorps te waarderen en het beroep van onderwijzer aantrekkelijker te maken kwam minister Weyts met een aantal maatregelen, waaronder die van leraar-specialist. Heel specifiek wil het decreet over het lerarenambt oog hebben voor de huidige leerkrachten, die jaren geleden al kozen voor ons onderwijs. We kampen met het vooroordeel dat er na de vaste benoeming niet veel opwaartse mobiliteit meer mogelijk is voor het merendeel van de leerkrachten. Leerkrachten met ambitie kunnen doorstromen naar een directieambt of de school verlaten en bij een andere instantie aan het werk gaan. Het lijkt alsof je leerkracht wordt en dit daarna 'gewoon' blijft tot aan je pensioen. Met de introductie van de leraar-specialist wil de Vlaamse Regering afrekenen met de historisch vlakke loopbaan. Een ervaren leerkracht die leraar-specialist wordt, krijgt gedurende een mandaatperiode de ruimte om een bepaalde specialiteit gericht in te zetten of verder te ontwikkelen. De leraar-specialist wordt hier ook financieel beter voor verloond. Drie vliegen in één klap:

1. waardering ten aanzien van ervaren leerkrachten
2. het lerarenberoep in zijn geheel wordt aantrekkelijker
3. onderwijskwaliteit verhoogt

Het idee is om de vlakke loopbaan van de leerkracht te doorbreken en het beroep zo meer aantrekkelijk te maken. Na tien jaar als leerkracht basis- of secundair onderwijs kan je als leraar-specialist specifieke extra taken krijgen op school naargelang je expertise. Daar staat extra loon tegenover, gemiddeld zo'n 250 euro meer. Zo'n opdracht is telkens voor drie jaar en kan verlengd worden.

Scholen kunnen zelf beslissen of ze zo'n mandaat willen geven en aan wie, in functie ook van de noden van de school. Wel gaat het dus om ervaren leerkrachten die een bepaalde expertise hebben of mogen ontwikkelen. Opgelet: voor het mandaat worden geen bijkomende lestijden toegekend. Het gaat om een vergoeding voor de extra inspanningen die deze leraar levert.

Wat vindt het COV van deze maatregel?

- Het COV is principieel van mening dat de werkomstandigheden zo georganiseerd moeten worden dat elke leraar expert kan zijn vanuit de professionaliteit van de functie. Dit vereist een degelijke en uitgewerkte visie op professionalisering voor het onderwijsveld mét bijhorende middelen.
- Het invoeren van het mandaat van leraar-specialist heeft de ruime doelstelling om opgebouwde of op te bouwen specialisatie ten dienste van het team te stellen in ruil voor een loonsverhoging. Voor het COV is het essentieel dat het mandaat gekoppeld is aan professionalisering. Wie een mandaat van leraar-specialist krijgt moet de gevraagde expertise aantonen of een opleiding volgen om deze expertise te verwerven. De expertise moet ook ingezet worden in het voordeel van het hele team.

- Voor het COV mag het toekennen van het mandaat niet leiden tot bijkomende werkdruk voor het team, aangezien er geen bijkomende lestijden worden gegeven aan de school. Voorafgaand moet daarom onderhandeld worden over de vraag of de school het mandaat zal invoeren.

Onderhandelen op jouw school.

De mogelijkheid om een mandaat van leraar-specialist toe te kennen moet onderhandeld worden in het lokaal onderhandelingscomité van de school. Geef samen met je vakbondsafgevaardigden of je team een antwoord op onder meer volgende vragen.

- Willen we in onze school het mandaat van leraar-specialist toekennen?
- Welke doelstellingen willen we met de specialisatie bereiken?
- Welke expertise hebben we hiervoor nodig?
- Voor hoeveel lestijden zullen we het mandaat toekennen?
- Welke inhoudelijke en organisatorische criteria hanteren we voor de toekenning van het mandaat en waarom?
- Hoe organiseren we binnen de schoolopdracht de transfer van de specialisatie naar het team?
- Hoe zullen we evalueren?

Het is belangrijk om in je school een duidelijk en objectief kader te creëren waarbinnen het duidelijk wordt wat van een leraar-specialist verwacht wordt.

Dit is de laatste nieuwsbrief van dit schooljaar. Het was een heftig jaar. Jij stond er voor je team. Dank daarvoor! Geniet straks van een heerlijke en rustgevende vakantie. Die heb je verdiend!